

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVII.—LETNO XXXVII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), AUGUST 31, 1954

STEVILKA (NUMBER) 166

Zmešnjava v Evropi

Trije važni dogodki so se včeraj dogodili. Značijo veliko spremembo v zunanjosti politiki. Prvi je bil ta, da je francoska zbornica odklonila skupno zapadnoevropsko obrambo s francosko sodeljavo. Glasovanje je bilo 319 glasov proti in 264 za. Borba Amerike, da pride do tega bloka v zapadni Evropi je tako propadla.

Tako, ko je bil znan izid glasovanja v francoskem parlamentu, se je oglasil sovjetski poslavec vzhodnega Berlina pri ameriškemu poveljniku v zapadnem delu Berlina. Obisk je bil izredno prijateljski. Politični komentator tega nenavadnega obiska je bil ta, da hoče Sovjetska zveza s propagando povedati, da je za mir, da se da v miru živeti brez oboroženih blokov.

V Washingtonu je govoril Eisenhower in to na občinem zboru Ameriških legionarjev. Navedal je, da bo na prihodnjem zasedanju kongresa predložil zakon, ki bo povisil ameriško oboroženo moč v rezervi.

43 UR MED ŽIVLJENJEM IN SMRTJO

WESTCLIFFE, Colo., 29. avgusta—Rip Collins, 31-letni gorský plezalec iz Lawrence, Kans., se je vzpenjal na gore Colorado. Bil je v družbi z dvema hribolazcema. Med vzpenjanjem je vsem spodrsnilo in so trije ponesrečeni plezalci ležali v prepadu 43 ur, prepucenici sami sebi. Končno jih je našla rešilna ekspedicija, dvignila ponesrečence in jih spravila v bolnico na varno. Sreča v nesreči je bila ta, da vsi trije nimajo posebnih poškodb, razen da so popolnoma izčrpani.

1.300 ODSLOVLJENIH PRI LETALSKIM FIRMI

NEW YORK, 30. avgusta—Uprava letalske družbe American Airlines, ki ima med ameriškimi letalskimi družbami najvišji promet, je odslovila 1.300 letalov iz izjave, da je bil ta korak potreben radi finančnih izgub, ki izhajajo iz nedavne stavke 1.200 letalskih pilotov, ki je trajala 25 dni. Predstavnik unijškega delavstva trdi, da bo to odslovitve povzročile nezadostno oskrbo potniških in drugih letal te družbe.

DVA MEZDNA SPORAZUMA

Predjetje Goodrich Co. je imelo stavko skoraj dva meseca. Končno se je dosegel sporazum, da se delavstvu v teh podjetjih dovoli okrog šest centov več plač na uro. Nova mezdna pogoda je bila dosegena tudi v podjetju Goodyear Tire and Rubber Co. v Akronu.

Tudi podjetje Ohio Bell Telephone Co. je odobrilo novo mezdno pogodbo, po kateri bo dovoljeno delavstvo tega podjetja zvišanje mezde in to od \$1 do \$2.50 na teden. V obeh pogodbah si je delavstvo poleg zvišane mezde priborio še nekaj drugih stranskih socialnih pridobitev.

65. rojstni dan

V nedeljo je poznana Mrs. Johanna Ujčič iz 1060 E. 72 St. obhajala svoj 65. rojstni dan. Ta dogodek je slavila v krogu svoje družine in prijateljev na domu starejšega sina Rudy na Kelso Ave. Soprog, otroci in njih družine ji želijo zdarjava in srečo, da bi vesela obhajala še mnogo rojstnih dni v njih sredi!

Zadušnica

Jutri zjutraj ob 8.30 uri se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Vičeka v spomin četrte obletnice smrti Joseph Levstek.

Angleški finančnik Butler pride v Ameriko

WASHINGTON, 30. avgusta—Britanski finančni minister R. A. Butler pride v Združene države meseca septembra. Formalno radi tega, ker bo imela občni zbor Svetovna banka in Mednarodni Valutni Ford. Dejansko pa, da se z ameriškimi finančniki porazgovori o svobodni zunanjosti.

Finančni minister Butler je za Churchillom in Edenom najbolj vidna britanska vladna osebnost, v britanskem gospodarstvu pa gotovo najvažnejša. Butler bo prišel v Ameriko s tole angleško gospodarsko bilanco in s temi britanskimi gospodarskimi zahtevami:

Zlati zaklad in rezerve v dolarih znašajo v britanski državni blagajni že tri milijarde dolarjev. Ta zlati zaklad in te zaloge so se v zadnjih letih skoraj podvojile.

Britanski funt sterling je sedaj lahko svoboden. Ne potrebuje več kontrole, ker ga ščiti doma zadostna zlata rezerva. To finančno stanje je Veliki Britaniji tudi pomagalo, da je ukinila doma ves sistem kart—živilskih nakaznic.

Velika Britanija hoče svobodni trg, svobodni izvoz. Producija avtomobilov je doseglila višek. Od svetovnega izvoza avtomobilov odpade na Veliko Britanijo 40 odstotkov, dočim je bil pred zadnjim svetovno vojno ta odstotek le 13 procentov. Ker ima Velika Britanija poleg zlata na zalogi tudi dolarje, ji ta zalogoma omogoča, da dela kupcije tudi z drugimi državami. Ponavljajo se zopet zgodba o dolarju in ameriški pomoči tujini. Z dolarjem so se države po vojni opomogle in postajajo Združenim državam konkurenčne, če ne nevarne, pa vsaj sposobne.

Angleži producirajo tudi pivo, ne samo v dovoljni količini za domače potrebe, marveč za izvoz. Da bi se zmanjšali prevozni stroški, da bi se torej z enim transportom po ladji ali po železnicu naenkrat izvozilo čim več pivo, je angleška tehnika iznala sredstva, da pivo za prevoz zamrzne, kar v bistvu zmanjša prostornino.

Angleški izvoz in Kitajska

Finančni minister Butler prihaja v Ameriko s tem gospodarskim programom, v kolikor je dosegel sporazum, v teh podjetjih se delavstvu v teh podjetjih dovoli okrog šest centov več plač na uro. Nova mezdna pogoda je bila dosegena tudi v podjetju Goodyear Tire and Rubber Co. v Akronu.

Tudi podjetje Ohio Bell Telephone Co. je odobrilo novo mezdno pogodbo, po kateri bo dovoljeno delavstvo tega podjetja zvišanje mezde in to od \$1 do \$2.50 na teden. V obeh pogodbah si je delavstvo poleg zvišane mezde priborio še nekaj drugih stranskih socialnih pridobitev.

SODNIK SODI SODNIKA

RENO, Nev., 30. avgusta—Okrajni sodnik John Belford ni prijavil davkarji svojih dohodkov v letih 1951 in 1952. V letu 1951 je imel \$8,203 in v letu 1952 \$9,064 dohodkov. Zakaj ni platič davkov?

Sodnik Belford se je postavil na stališče, da so visoki davki postali za njega praktično nemogljivi. Je poročen in ima tri otroke, za katere mora skrbeti. Družino so obiskale nepričakovane bolezni. Belford je moral podpirati tudi tiste, ki sicer niso bili njegovi najožji sorodniki, smatral pa je za vprašanje svoje vesti, da jih podpira. Če bi plačeval davke, bi tega pač ne mogel storiti.

Kot pravniku je bilo Belfordu

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

SENATOR McCARRAN IN DIKTATOR FRANCO

General Franco je v Španiji diktator. Združene države so si izgovorile v Španiji zračna in pomorska oporišča, kot protišlugo pa bi Španiji pomagale z dolarjem. Gradile bi železnicice, ceste, sploh pomagale, da se Španija gospodarsko opomore.

Diktator Franco je začel tipati za tem, kako bi tudi on prišel v Združene države in bil gost Bela hiša, kjer bi kot poglavar tuje države enoč lahko tudi prespal. Da se ta obisk dovoli, zato je Franco vpregel svojega ministra za letalstvo in svojo hčerkko, ki je poročena s španskim plemičem.

Nahajamo se pred volitvami. Politiki se skrbno izogibajo vsega, kar bi lahko nasprotnik izrabil v politični borbi. Bela hiša prošnje Franca ni absolutno odklonila. Dala pa mu je na znanje, da za enkrat ne ... Morada kasneje.

Za vsakega, ki hoče vstopiti v Združene države, velja McCarran vselitveni zakon. Ta zakon izrecno prepoveduje vstop v našo deželo tistim, ki so člani totalitarnih strank, bodisi komunističnih ali fašističnih.

Diktator Franco ni samo državni poglavar Španije, marveč tudi šef španske vladne stranke, ki se imenuje Falange. Stranka Falange je posnetek bivše italijanske fašistične stranke Mussolinija, ki je bil Franco itak vzor. Če naj torej Franco ne samo kot član totalitarne stranke, marveč celo kot njen predsednik pride v Združene države, ali bomo pri Francu zamišljeni na eno, ali celo na obe očesi?

Povsod po Ameriki se sliši stalno, da naj zakon velja enako za vse!

NENADNA SMRT ZNANEGA ODVETNIKA

Ravn, ko se je pripravljal, da se vrne s počitnic nazaj v Cleveland, je umrl nenadoma v Kanadi znani clevelandski odvetnik Marvin C. Harrison, star 64 let. Pokojni je slovel kot liberalen demokrat in je kot tak igral važno vlogo, ko je bil Franklin D. Roosevelt prvič kandidat za predsednika. Pred leti je bil Harrison član ohijskega senata, in dvakrat je kandidiral tudi v zvezni senat, a nikdar uspešno.

MENON MESTO PANDITOVE

NEW DELHI, 30. avgusta—Gospa Vijaya Pandit, sestra predsednika indijske vlade Nehruja, je prišla s svojim bratom v spor v vprašanju splošne zunanje politike. Ga Pandit je načelovala indijski delegaciji pri Združenih narodih in bila tudi predsednica zadnjega zasedanja ZN. Obe mesti prevzame znan politik Menon, ki je prijatelj komunistov.

Iz bolnišnice

Mrs. Helen Strauss se je vrnila iz bolnišnice, kjer je pre stata težko operacijo, na svoj dom na 1601 Waterloo Rd. Zahvaljuje se Progresivnim Slovenskam in vsem prijateljem za obiske, cvetlice in darila, ki jih je prejela. Sedaj je doma pod \$5,000 denarne kazni. Ali bo sedaj Belford lažje plačal redne davke, ko mora plačati še \$5,000 denarne kazni?

Eisenhower v Washingtonu se posvetuje

z republikanci o volilni borbi

BELA HIŠA JE V GLAVNIH OBRISIH JAVILA PROGRAM

WASHINGTON, 30. avgusta — Predsednik Eisenhower, ki se je v zgodnjih jutranjih urah z letalom povrnil iz Denverja v Washington, je imel takoj nato posvetovanja z republikanskimi voditelji. Šlo je za izdelavo volilnega programa in Bela hiša ga je označila kot takega, ki republikanski stranki jamči, da bo pri volitvah meseca novembra zmaga.

Na kratko se ta program označuje takole:

Posledice vojn so izginile. Ni računati, da bi prišlo do novih pomembnih svetovnih napetosti. Amerikanci naj računajo z dobrimi časi. Na jesen bomo imeli mir in prosperitet.

V kolikor bo nastopal predsednik Eisenhower, bo povdarnjal besedo ZAUPANJE.

Zunanji politični položaj je slab. Toda ni slabši od onega, ki je bil pred njegovim nastopom.

Ni razloga, da se vdajamo malodruštvo. Stvar je v dobrih rokah (namreč v rokah predsednika Eisenhowerja!)

Poslovni svet naj bo brez skrbi. Tisti, ki napovedujejo slabe čase, so slabí preroki. Tako seveda Bela hiša.

Komunisti so zbrisani z obližnjo ameriško zemljo.

McCarthy se oglaša

V prestolnico se je povrnil iz Kalifornije senator McCarthy. Danes se je začela razprava zoper njega in zoper njegove metode. Zanimivo je, da je ta dan sovpadel v dan, ko je izšlo tudi poročilo senatnega podoborda, ki razpravlja v znani aferi McCarthy in Stevens, ki je tajnik ameriške kopne vojske. Pripravlja protiudarce demokratom s tem, da bo republikanska stranka kmetom dokazovala, da se je začela kmetijska kriza že pod demokratom; sedanji agrarni zakon pa da jim ne bo škodoval, marveč nasprotov, koristil.

O delavskem vprašanju se Bela hiša ne izjavlja. Le to, da v Ameriki ni brezposelnosti. Taft-Hartleyevega zakona ne omenja.

Na splošno se lahko trdi, da tako republikanci sami, kakor njihov vodja Eisenhower, vsi skupaj povdarnajo, da bo šlo za to, kar bo rekel Eisenhower.

Delo kongresa je bilo sramotno

H kritiki o delu 83. kongresa se je oglasila tudi C.I.O., ki je sa za sramotno, pa naj gre za

davke, za ležišča petroleja, ki so se dala nazaj v privatne roke, ali pa za politiko do farmarjev. Eisenhower je bil izrecno objavljen, da bo spremljal Taft-Hartleyev zakon, kar se ni zgodilo. Da bo uravnotevil federalni proračun, kar se ni zgodilo. Nismo varni ne v notranjosti, ne v zunanjosti svetu. C.I.O. se je tako izrekla za volitve proti Eisenhowemu.

Demokratska stranka je začela med kmeti ameriškega severozapada, ki so pri volitvah jeziček na vagi, s programom, da se drži stalna federalna pomoci kmetijskim pridelkom. Bela hiša, kakor tudi republikanci priznavajo, da so ameriški kmeti nezadovoljni s sedanjim agrarnim zakonom.

McCarthy se oglaša

V prestolnici se je povrnil iz Kalifornije senator McCarthy. Danes se je začela razprava zoper njega in zoper njegove metode. Zanimivo je, da je ta dan sovpadel v dan, ko je izšlo tudi poročilo senatnega podoborda, ki razpravlja v znani aferi McCarthy in Stevens, ki je tajnik ameriške kopne vojske. Pripravlja protiudarce demokratom s tem, da bo republikanska stranka kmetom dokazovala, da se je začela kmetijska kriza že pod demokratom; sedanji agrarni zakon pa da jim ne bo škodoval, marveč nasprotov, koristil.

McCarthy je izjavil, da ni slavnati mož. McCarthy se je sicer zavzel za republikanski program meseca novembra, pridržal pa si je pravico, da kritizira delo federalne vlade in Belihi.

Ena lastavica še ni pomlad

Do sedaj je bil v Texasu govoril Allan Shivers. Pri letosnjih volitvah se poteguje tretjič za mesto govorilja Texasa. Governor Shivers se je pri zadnjem predsedniških volitvah leta 1952 z vso silo vrgel za Eisen-

Konvencija poštarjev v Clevelandu

Včeraj se je v Public Hall otvorila konvencija Zveze ameriških poštarjev. Temu občemu zboru velja pozornost mestne občine Cleveland, predstavniki federalne poštnje uprave, senatorjev in poslancev. Občni zbor bo trajal cel teden in se bo zaključil šele prihodnjo soboto.

Na občni zbor ameriških poštarjev je prišel tudi poslanec britanskega parlamenta Tom O'Brien. O'Brien se udejstvuje v angleški delavski stranki, kakor tudi v delavskih unijah. O'Brien je bil povprašan o komunizmu v Veliki Britaniji, o Clementu Attleeju in je dejal, da je preprisan, da je Clement Attlee dober prijatelj Združenih držav, dalje pa tudi, da se v Veliki Britaniji vsakdo bori proti komunizmu. Od 615 poslancev britanskega parlamenta ni nobeden komunist.

Ameriškemu predsedniku da je ustava pravico, da vloži "veto," če mu kak zakon, sprejet po kongresu, ne ugaja. Držati se mora gotovega roka, kongres, torej obe zboranc

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ADAMIČEVA USTANOVA IN PROGRESIVNE SLOVENKE

Skoro sigurno bi lahko rekla, kot vaša dolgoletna urednica, da ce bi ob pojavi Louisa Adamiča na ameriškem literarnem polju pred več, kot dvajsetimi leti, govoriti krogi ne bili vpleteti v napade nanj in njegove žene, najbrže tudi ne bi bilo naše organizacije Progresivnih Slovensk. Bilo je baš natolceanje, češ, da Adamič ne piše sam, da ni zmožen, pač pa da piše njegova žena, ki nas je takorekoč vzdramillo, vznevoljilo in lahko trdim, tudi naravnost ogorčilo in smo pričele govoriti o potrebi organizacije naših naprednih žen. **Zalitev, da naj bi sin slovenske matere ne bi bil zmožen povspeti se na odlično mesto v ameriški literaturi, je bila prevelika. Vspričo takega pisanja, smo uvidele kako aktualna in nujna je potreba po večji izobrazbi med nami.**

Nekaj skoraj nerazumljivega in naravnost ironično tragičnega pa se mi zdi skoro identičen pojav enakega nesmiselnega natolceanja in ponovno vlačenje imena žene pokojnega pisatelja v ospredje sedaj v zvezi s ciljem Spominske ustanove Louis Adamič—in sicer sedaj od popolnoma druge strani, oziroma krogov.

Vendar, ko sem v teh dneh premišljevala o fundamentalni izobrazbi in miselnem in čustvenem bistvu ljudi prve in druge skupine, sem prišla nekako do spoznanja, da so pravzaprav oboji v bistvu zelo blizu in sorodni. Oboji so bili že zdavnaj oropani ali se pri njih sploh ni nikoli razvila tista uravnoveševalna lastnost, ki kroti in ublažuje v človeku nižje, lahko bi rekla, živalske ali sadistične instinkte. Vsled tega se mi zdi, da so vredni več pomilovanja, nego osojanja. Rekla bi lahko—saj ne vedo, kaj dejajo.

Eno pa je vredno omembe, oziroma močnega podprtanjia in to je, da v kolikor je meni znano, ni bila soudeležena niti v prvem, niti sedaj v drugem slučaju ena izmed naših slovenskih žen. Ne, do danes se ameriška slovenska žena, še ni tako daleč spozabila, niti ponižala, da bi meta kamenje, vsaj ne javno in v pisani besedi, ne na živega in ne na mrtvega sina junaka—genija. Na ta svoj rekord je slovenska žena lahko upravičeno ponosna ter ji je v velik kredit. Je dokaz njene srčne kulture.

Toda preidimo k aktualni zadavi Adamičeve spominske ustanove in odkupa njegove literarne zapuščine od njegove žene, da jo ameriški Slovenci podarimo v arhiv zbrane in slavne Princeton univerze v N. J. Ta plemenita gesta je nekaj tako velikega in pomembnega, da, res nekaj tako častnega in v skladu z delom Adamiča, idealni in cilji zgodovinsko slavne univerze, da bi si ameriški Slovenci s še tako ogromnim kamenitom spomenikom ne mogli izbrati boljšega in zasigurati v zgodovini Amerike trajnejšega spomina. Goli spomenik je res opozorilo na osebnost, toda pokojnikovo delo, rabljeno za nadaljno raziskovanje in proučevanje od strani mladih možgan in talentov, rabljeno za širjenje obzorja in razvoja človeškega čuta in intelekta, je veliko več, je tisto potrebno sredstvo, ki je v teh kritičnih dneh za ves svet tako neobhodno potrebno, če nečemo pasti v kaos in uničenje. Znanje, raziskovanja za uvedbo boljših in pravičnejših medsebojnih človeških odnosov, to je bilo Adamičovo življenjsko delo in nadaljevanje tega dela je cilj univerze Princeton, je cilj vseh nas, katerim bije v prsih človeško čuteče srce.

Sedaj pa še par besed o udovah in njih zapuščini. Vsak mož in družinski oče v današnji družbi zapusti svoji udovi in dedičem plod svojega življenjskega dela. Če je delal v tovarni in si z varčnostjo kupil majhen dom, imel kako društvo ali zavarovalnino, je kajpada to po njegovi smrti last žene in otrok. Če je bil recimo tovarnar, rokodelec, kmet, trgovec, gostilničar, itd., zopet vse imeti je pripada ostalim. Nihče pri zdravi pameti ne bi priča—(Dalje na 3. strani).

URADNA PRILOGA PROGRESIVNIH SLOVENK**Naš Progresivni čebelnjak**

(Vsi prispevki morajo biti v uradu urednice Mrs. Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, Ohio najkasneje do 15. v mesecu.)

Glas krožka P. S.

Chicago, Ill.—V avgusta je bila seja dobro obiskana, dvorana je bila polna članic. Pa vsaj ni bilo čudo, ko so vedele, da sta naši dekleči, Dott in Betty nazaj iz Slovenije. Dott je dobra in večna govornica—ni omagala—povedala nas je v domovino, našo rodno grudo. Ni prezrla niti malih slučajev in doživljajev. Dott in Betty ljubita naš rodni kraj.

Le žal, Dott nam je zbolela in bila prepeljana v St. Anthony Hospital. Imela je romanjkanje krvi, katero so ji že dali in tako upamo, da bo kmalu zopet zdrava. Naslov je Dott Sodnik, 4117 West 70th Str. Chicago, Ill.

Godove v avgustu so imele telesne članice: Angela Zaitz, Mary Abram, Mary Arnez, Anna Bostič, Anna Cartier, Theresa Gretchner, Mary Owen, Ann Pichman, Jennie Sedlar, Frances Sever, Nada G. Smith, Frances Stark, Mary Zajec. Happy birthday, dragi članice! Iskrena hvala onim članicam, ki so darovali toliko dobrega prigrizka.

Devetega septembra bo 9 let odkar je bil ustanovljen kr. št. 9. Torej bomo tudi dostopno proslavile ta večer s premikajočimi slikami in zabavnim večerom.

Desetega oktobra pa bo veselica in igra, enodejanka, in sicer v Paradise Ballroom na južni strani. Veselilo nas bo, ako nas bo posjetilo veliko rojakov.

Na bolniški listini so: Mary Adam, Ann Bostič, Mary Brolič. Josie Trojar se je vrnila iz bolnice. Prestala je težko operacijo v glavi. Vsem članicam želimo zdравja.

Upamo, da se bo naša urednica glasila prav kmalu pozdravila. Bile smo v skrbi radi njene bolezni, vendar upamo, da bo kmalu zdrava. Vse članice v Chicagi vas iskreno pozdravljamo! (Hvala! Res hitro je prišlo in upam, da tudi bo kmalu prešlo. Op. ured.)

Pozdrave pošljajo Progresivnim Slovenkam Amerike—Helen Vičič iz Nemčije; Minka Alesh iz Srbije; Angela Koder se mudi na Gorenjskem, kjer je bila rojena, Frances Vidmar se gotovo vrati vrog Toplic na Dolenjskem. Me vam kličemo: na veselo svidenje!

Na Delavski praznik bomo imeli Progresivne izlet v Milwaukee in sicer sta naročena dva busa. Članice iz Cicero in Berwyn, prijavitve se h Kolarjevem v cvetličarni. Tel. Olympic 2-0358, iz Chicago pa kličite Mary Andres, Rodney 3-3442. Povabljeni ste tudi možički prijatelji; za nečlane je voznja ta in nazaj \$3.00.

Tončka Urbanz je bila na počitnicah v Springs Lake, Mich., pri Lojkzki Muha. Tudi Angela Zaitz se je mudila tam. Veselje počitnice vsem članicam!

Angela Mezner. P. S. Sprejete smo novo članico Jesih. Pozdravljeni v naši sred!

Izčrpk zapisnika seje gl. odbora P. S.
19. junija v SND, Cleveland, O.

Seja otvorjena ob 8:10 zvečer. Navzoče: C. Subel, M. Bashel, M. Zakrajsek, J. Zakrajsek, T. Gorjanc, I. Sifrer, H. Mikush, J. Skuk in J. Tratnik.

Citanju zapisnika gl. 1. seje sledi mali popravki, med katerimi je tudi ta, da Josephine Henikman priporoča izvolutiv še ene dodatne članice v prosvetni odbor in ne, da se izvoli drugo na njenem mesto. Sprejet tudi zapisnik konference 2. maja.

Pisma: Soprog in družina počajne Mary Vidmar se lepo zahvaljujejo za poslani venec. Isto tako se zahvaljujejo za cvetice s. Crv iz Johnstown, Pa. Od Sl. Izseljenske matice smo prejele čestitke in od nekega pesnika v domovini pesnitev v počast naše 20-letnice.

Od Adamičeve spominske ustanove prejeli smo popravki za prispevki v sklad za odkup pisateljeve literarne zapuščine ter poklonitev iste Princeton univerzi v N. J. C. Subel predlaga in M. Zakrajsek podpira sveto \$25.00. Sprejeto s pripono Ivanke Shifrer, da se vzame to iz izrednega sklada.

Iz konvencije Slov. Dobrodelenne Zveze so nam poslali čestitke ob slavju 20-letnice. C. Subel poroča, da je tudi ona poslala čestitke v imenu naše organizacije. M. Bashel predlaga in T. Gorjanc podpira, da posljo čestitke na konvencijo SNPJ v Johnstown, Pa. meseca septembra. Sprejeto.

Članico Prosv. odbora, F. Julijalu, ki se ne udeležuje sej, se tozadovno še enkrat opozori pismeno iz urada tajnice.

I. Sifrer predlaga in Helen Mikush podpira, da se da \$25.00 za umobolnico iz izvanrednega sklada. Sprejeto.

Finančno poročilo 20-letnice: (J. Zakrajsek). Dohodki spominske knjige \$1,175. Stroški tiskovine \$771.13, provizija \$210.40—Čistega \$190.40.

Od programa in večerje (M. Zakrajsek): Prodanih vstopnic

in trošnih listkov \$965.20. Stroškov \$560.57—Preostanek \$404.63.

Za Prosvetni odbor poroča v odstotnosti V. Poljsak, ki je v domovini, J. Henikman, da so odpovedane revije v domovino. Pri tem je pomagala Betty Matko.

Za relifni odbor poroča J. Tratnik, da so že naročile X-Ray pripravo za umobolnico in sicer v Nemčiji, ker je cena veliko nižja, kot če bi jo kupili tu. Vse skupaj bo stalo okrog \$9,500.

Obejem poroča, da je za časa obiska v domovini Mr. Math Petrovich s hčerkjo obiskal omenjeno umobolnico ter da so neizmerno veseli pridobitve omenjenega stroja. Bolnišnico je obiskala tudi naša članica, Anna Zaic.

Ivana Sifrer poda poročilo o izvolevju New York za časa, ko so spremljale "poslanko Jugoslavje" na ladjo. Imele so se izvrstno, ogledale z zanimanjem poslopje Združenih narodov. Lepo so jih sprejeli v jugoslovanskem poslovnitvnu prav prijazno so jih vodile Mrs. Anna Krasna in Mrs. Kapla. Isto potrdi J. Henikman.

Glede povabilna Mrs. Rooseveltova za našo prihodnjo konvencijo, se da naši tajnici nalogi, da takoj piše za natančne podatke Mrs. E. Roosevelt v zvezi s povabilom.

Gl. tajnica poroča, da se bo moglo še doplačati k vožnjim stroškom naše "poslanke," D. Sodnik in sicer od Pariza do Ljubljane \$76.20.

Prog. Slovenke rabimo sobo oz. shrambo, kjer bi spravile razne naše stvari, knjige, albume, itd. J. Zakrajsek se da nalogi, naj ponovno vpraša pri SND, za sobo po primerni ceni.

J. Zakrajsek se lepo zahvali za dar in karte ob času njene bolezni, kot tudi za kartice in darila od posameznih članic.

Seja zaključena ob 10:10 zvečer.

Vaša hvaležna Theresa Gorjanc, zapisnikarica.

Redno poročilo kr. št. 1 P. S.

Prvega julija je bil precej vroč dan. Tako se je videlo na naši seji, da so naše ženice raje v senčni počivali, kot pa bi prišle na sejo. Saj tista naša soba je 3 je res, kakor v pečici, kadar je vroče.

Udeležba je bila kar pičla. Ukrpelj se je razne potrebe stvari, največ pa glede našega članskega izleta 10. julija. Imelo smo se dobro. Vseh dobro je bilo članicam na razpolago. T. Gorjanc je res skrbila za članice, kot kokljka za svoje piščance. Vsega je napekla in nakuhala. Res moram reči, da imamo prav dobro tajnico.

Pomagale so ji tudi slednje: R. Slejko, Mrs. Kline, Mrs. Marvar, J. Levstik, M. Jeraj, T. Tomele in F. Henikman. Mr. Jeraj je bil pa prav čist "bartender." Hvala vsem skupaj! Posebno se pa moram zahvaliti Mrs. Kline, katera je sicer tukaj na počitnici iz Floride, a se je kar v kuhih "premučala" in ves den. Dalja vama, še posebej!

Dalje smo se pomenujeli, kaj bo pripravljalo za naš letni piknik, kateri je bil 1. avgusta na farmi SNPJ. Takrat bo zopet luštno! Za ples nam bo igral R. Vadnal orkester. Imelo bomo zopet kaj prav doberga za pod zob in tudi za jezne smo že vse preskrbele. Johana Perko bo pa v kuhih kuhalo in najbrže tudi kaj za vriskala. Tam pri "jaslih," kjer bo tekla tista rujna zlata kapljica, bo pa Tončka Tomle basirala. Ona zna prav finoagniti tisto pipico. Pomagale ji bodo seveda same zvezbane natakarke.

Možički, vi pa le glejte, da boeste evenka seboj prinesli, drugačemo kar žalostne ker ne pride dovolj v tisto mavho, katera se kar naprej prazni. Oh, nekaj sem pa še pozabil tam gor na "tap." Rezka se je zelo potrudila za zadnji izlet. Vsem članicam je poslala karte, da ne bi pozabili datumata tiste pojedine, pa ste še nekateri izostale. Ja, vprašam vas, kje ste pa ble?!

Dalje smo izvolile novo uradnico v prosvetni odbor ker se M. Pičman ni mogla udeleževati sej. Sprejela je naša brhka in pridna članica, Mrs. Vesel. Ta žena je tako skromna, toda zelo razumna in pripravna za vsako delo.

Sedaj pa preidemo na bolj žalostne prirose. Smrt kosi kar malo prepogosto. Zadnji mesec je izgubila naša agilna članica, Mrs. Lekšon njenega soproga. Bil je precej dolgo bolan. Poznamo vašo bolečino, Mrs. Lekšon, a v takem slučaju ni pomoči. On je prestal, nas pa še čaka. V imenu krožka št. 1 P. S. vam izrekam globoko sožalje. Istotako izrekam sožalje Mary Knafelc, kateri je preminila draga mama, M. Jontez.

Ravn ob tem pisanju sem zvezdel, da smo izgubile čl. Mary Ivančič. Tudi ta sirota se je dolgo mučila. Je pač tako, ko ni več pomoči in smo do kraja izčrpani. (Dalje na 3. strani)

Hvala, hvala—

Najlepša hvala vsem dragim članicam, krožkom iz vseh naselbin in glavn

Official Page Progressive Slovene Women of America

P.S.W.A. Circle 9.

DOMOTOZNOST

Slovenska zemlja, v twojo sredo blago, na hribe twoje srece mi želi, kjer pustil družbo sem tovaršev draga; kjer v zemlji pokopan moj rod leži.

Tam cvetje zlate je mladosti moje, tam prvič mi gorelo je srce; tam veselij sem se vrh zemlje svoje, v domača tla so kapale solze.

— Translated —

LONGING FOR HOME

Slovenia, I long for thee, For thy green hills I long and sigh, Where I left dear companions, friends, where in their graves my people lie.

There bloomed the blossoms of my youth, There first I felt love's magic spell, There I rejoiced in my own dear land, On native soil my tear drops fell.

Chicago, Ill.—These beautiful words written long years ago by an outstanding Slovene poet, Fran Levstik are words echoed by many of our people, who long for their homeland. The poignant words are true reminders of the country and life they had to leave behind. Many, it's true, didn't have much to leave behind in material things—but leaving one's people, dear friends, that perhaps you may never see again, is really heartbreaking. Leaving behind the glorious beauty of the hillsides, mountains, valleys and rivers, where from every window a thing of beauty can be seen.

The crooked little winding streets of Ljubljana—spotless—no smell of gas and motor oil, for very few autos crowd the immaculate streets. Bicycles are the chief methods of transportation with tramvaj's—street cars and auto busses following close. Many, living way out in the country, have motorcycles with which they travel great distances.

Having had the miraculous chance of touring thru Jugoslavia, I can appreciate the feeling of our parents who had to leave this splendor behind and seek their livelihood in America. To me, this was a wonderful dream and a never to be forgotten education. I came back filled with admiration for the courage of the people in Slovenia who have suffered thru so many years and gained so little by them. Almost anyone with whom you come in contact with has had a tragic experience from all this fighting. There is no one there without a scar in their heart. Yet these are the very people who wholeheartedly and warmly open up their hearts to you. There is no selfishness and greed, no one is trying to keep up with the Joneses or race ahead of their neighbors. So many, many years having done without, they are not envious of anyone having a little more, they're just thankful for what they do have now.

Just as soon as three or more people gather, there is music, singing and dancing. They laugh easily and often. They make certain that you have an enjoyable time. I will begin my story in detail shortly and I'm sure you will with me and my wonderful pal, Betty, relive the whole trip. Having had this wonderful opportunity is something I'm quite thankful for and appreciate the efforts of all who helped make this possible, very sincerely. It's quite a set back for me though, having to write my first article, since vacation, from a hospital bed. That's where this writing finds me and after they take me apart and put me together again, I'm to be a completely

Until again
Dottie Sodnik

well "gal." I'm thankful though that I'm able to write.

It's good to hear also that Josie Zakrajsek is back on her feet after her long siege. But now our good friend, Mary Ivanusch is in the hospital and with all my heart I wish her a most speedy and complete recovery. Here among our Chicago group we have Mrs. Mary Bralich, Mrs. Mary Krizmanic, Mrs. Amelia Zupancic and Mrs. Josephine Trojar convalescing. We wish a speedy and a thorough recovery to all our good members.

The other half of the Ed. Comm. deserves a big hand. They did a swell job while Betty and I gorged ourselves in food, fun and the best air this side of heaven! Thanks to the three Anns—Ann and Anna Jane Kolar and Ann Umek. Ann Umek is very much occupied with her forthcoming wedding and the light in her eyes outshines the ring on her finger.

Our August meeting was thrilling for Betty and me, especially since we hadn't seen the ladies for a while and it was so nice to see all those cheerful, friendly faces greeting us. They let me talk about our trip and that was all I needed. I rambled on and never would have stopped if they hadn't begun to look starved and the fragrant odors coming from the kitchen finally did it. The attendance was a full house and the refreshments were delectable—all sorts of home-made pastries and cakes, tea and coffee. Several of the ladies decorated the hall with lovely blossoms from their gardens. There were large vases of them on all the tables. Mary Andres gave each sister a spray of delicate sweet peas, just the right touch for the evening. Mary's two daughters have birthdays on the same date which is July 18th, so they were on the refreshment Comm. for the evening. To all the hostesses for their work and donations, thanks a lot. I don't know who all had birthdays in July, it is difficult to keep all these details straight with so much going on at our meetings. But all your efforts are always deeply appreciated.

Main topic of the evening was our forthcoming trip to Milwaukee for Labor Day weekend. There will be two busses and room for all who would care to go. \$3.00 per person will be charged for non-members. The busses will pick up passengers at the Slovene Labor Center—be there at 9:30 sharp. For reservations call Mary Andres, Rodney 3-3442 or Ann Kolar OLYmpic 2-0858. You can be sure of a good time for our women are always full of fun.

From Spring Lake, Michigan at the resort of Louise Muha comes a card signed by several of our members who seem to be having a grand and lazy time there, bathing, eating, playing bolina and sleeping. Well, good for them, enjoy it while you can. The card is signed by Josie and Andy Potochnik, Tončka Urbanc, Apolonia Kosič, Ann Golobic, Frances Kristan, Josie Paterek and Louise and Frank Muha. They didn't know it at the time but the card was brought to me at the hospital by my son and I enjoyed it thoroughly as I am enjoying all the cards, flowers, gifts, phone calls and messages, etc. People are really nice. It gives one a nice warm feeling around the heart to be remembered at a time like this.

A toy party is being planned for our October meeting. This will give us a splendid opportunity to do some of our early Xmas shopping for our beloved kiddies. (Really, don't they look like such lovely angels when they're asleep!) I'm sure you'll keep this meeting night in mind—October 13th—8:30 p.m.

Belated birthday greetings to Sylvia Schneller, July 26th; Mitzi Vardian, August 5th and on the 6th to Edith Zele; to Ann Goryance on August 4th and a wedding celebration to her and

Cleveland-Collinwood, Ohio—

Circle No. 7 Surely Is A Lively and Busy Bunch

Cleveland-Collinwood, Ohio—

The members and friends of our Editor, Mrs. Mary Ivanusch are happy to know that she is feeling much better since her operation of last month and is well enough to resume editing the Progressive page again—which according to members was missed last month. We're truly glad to have you back with us, Mrs. Ivanusch!

Notes of the July meeting—A small group attended because most of them were on vacations, still it was an enjoyable evening for those present. I took our Sandy and Sally along and they certainly enjoyed it—especially the treat of cokes and chips and being out so very "late." Perhaps someday we can organize a juvenile branch of Circle No. 7 and have mother-daughter and various other activities for our girls thru the PSWA—could be quite interesting. We must give it more thought.

Edith Zele's thank you note to the members for the plant, cards and hankies was read. She looked quite well the last time I visited her. We of Circle No. 7 are quite pleased of her speedy recovery.

The report of the August meeting was that of a much better attendance which usually is towards fall. The card party to be held November 6th, the first to be sponsored by our Circle, was the main discussion. Edith Zele is the chairman, assisted by Irene Strancar and several co-workers. More about this later, but do keep the date in mind because there will be added features for the evening.

Ollie Subel will act as hostess when the members meet at her home for regular sewing night—September 22nd.

A speedy recovery is wished to Mitzi Vesel from all of us—she underwent an operation several weeks ago. Emma Strancar's son, Richard is home from the hospital and mother is doing a fine job of treatments at home.

Speaking of vacations, Ann Goryance and family traveled to their hometown up in Minnesota... Ollie Subel and family enjoyed their leisure days up at Christania Lodge where you find so many Slovanes during the summer... Jack and Sophie Subel spent time working on their lovely new home and enjoying their four children... Catherine Brooks took her son to visit his "uncles."

So sorry we missed little Eddie's big birthday party, but we understand Catherine's party for her boy turned out fine.

Attending her brother's wedding day down in Louisville, Kentucky was Mitzi Vardian—She claims it was a lovely wedding although the heat was terrific.

A toy party is being planned for our October meeting. This will give us a splendid opportunity to do some of our early Xmas shopping for our beloved kiddies. (Really, don't they look like such lovely angels when they're asleep!) I'm sure you'll keep this meeting night in mind—October 13th—8:30 p.m.

Belated birthday greetings to Sylvia Schneller, July 26th; Mitzi Vardian, August 5th and on the 6th to Edith Zele; to Ann Goryance on August 4th and a wedding celebration to her and

hubby on August 16th—which made it 13 years. And a happy birthday to Alice Strancar on the 28th of this month.

To Mary Cichon and hubby we send our congratulations on their 26th anniversary which they celebrated July 14th... 15 years of wedded life for Dorothy Schlarb on July 15th... Emma Strancar observed August 5th and remembered back in 1939 when vows were taken... Ollie Subel will be observing on August 28th of 10 years and for 23 years of happily wedded years marks the toll on August 29th for Fay Snyder. Congratulations to all!

And speaking of vacation, my good and hard working hubby (putting in regular 7 days a week for several years) is taking his well deserved "rest" for one week this month. We'll have lots of fun catching up with our family life by taking the children to the zoo, Euclid Beach Park and a trip down to Columbus, so the little girls can visit their uncle Wally and aunt Justyn and baby Pam.

School will soon call our kids back. There will be more of a schedule for us mothers. Perhaps we can have more prompt meetings. See you again on September 8th, about 8:30 p.m. and again perhaps you can invite your friend along for another delightful meeting and social with a lovely group of girls.

—Elsie M. Rudman
Circle No. 7

IZ UREDNIŠKE MIZE

Naša poslanka "dobre volje" v Slovenijo se je oglašila s kartico in Ljubljane tekom potovanja po Jugoslaviji, 21. junija. Piše sledi: Draga Mrs. Ivanusch—To potovanje me je kar vso prevelo in si kar ne morem predstavljati, da ga bi bilo konec. Ravnkar smo sredi ture po Jugoslaviji. Zveza ženskih organizacij v Ljubljani je plačala za to izletno potovanje kot dar. Zdi se mi enostavno čudovito, kako nam gredoljude na roke in kako so prijazni. Videla sva tako mnogo, mnogo stvari. Bile sva skozi otroško bolnico—zelo patetično in zanimivo! Ta dežela je naravnost krasna in pa zrak—želim, da bi ga lahko nekaj skonservirala v steklenice in ga prisnela seboj nazaj v Ameriko. Koliko bi lahko pisala, toda ne vem kje bom pričela. Obe se počutiva imenitno—nikdar bolni in sva se tudi zredili!

Z ljubeznim pozdravi
Dottie in Betty.

Sedaj je Dorothy seveda že doma v Chicagi in ima gotovo vsem zelo mnogo zanimivega za povesti. Upamo, da se bo tudi v našem glasilu kmalu oglašila.

Iz počitniškega potovanja nam pošiljata pozdrave tudi naša Rezka Gerzel in Chas. in Mary Kramer. Prva iz Pittsfield, Mass., in druga iz Hibbing, Minn. Veseli nas, da je v zadnjih letih tolikitim našim delavnjim dana priložnost potovati in si ogledati lepotne in zanimivosti stare in novice domovine, nekaj kar nam pred leti ni bilo mogoče v tolikem obsegu. Lepo je pa tudi, ko se iz teh potovanj spominjajo nas, ki smo doma. To nas tako močno povezuje in neglede, kako daleč živimo narazen, čutimo v delujemo skupno tem bolj vneto za lepe cilje naše organizacije.

Joj, kako je lep! Škoda ker vas ni bilo več na seji, da bi ga videle. Vse smo si že zelele, da bi ga dobile! Res izvrstno so ga našli.

NAŠ PROGRESIVNI ČEBELNJAK

(Nadaljevanje s 2. strani)
moramo umreti. Hudo je za tiste, ki ostanejo sami ker je res prazno in pusto hiši, kjer človek živi s svojimi dragimi skozi dolga leta. Soprogu, Mr. Ivančiču izrekamo naše globoko sožalje.

Umrl je tudi brat M. Jeraj, M. Bashel in P. Stera. Tudi njim izrekamo naše sožalje.

Že Floride sta se povrnila Završnikova dva. Oba sta šla tja čez zimo, da bi ozdravela. Kakor se vidi, jima floridsko podnebje ni doli pomagalo. Margi se želi, da je slabša, le s težavo malo hodi. Vam članicam priporočam, katera sta v bližini, da jo tam pa tam obiščete ker vem, da bo vesela, da vas zopet vidi. Tebi, Marge pa želimo, da ozdravis vsaj toliko, da prideš od časa do časa v našo družbo. Isto želimo tudi možu.

Zdaj mi je pa že vsega zmanjkalo. Oh, ja, na našemu izletu nas je presenetil Mrs. Jurgek. Če se ne motim se je nekam ozdravila. Bila je dalj časa v nekih toplicah. Kaj ne, Ančka, malo pa le pomaga? Zdaj je pa že dovolj, tudi jaz rabim malo počitka.

Lahko no?

Eva Coff, poročevalka.

Zopet enkrat . . .

Že dolgo nismo nič napisale za naš krožek št. 2 ker nas toplo sonce le bolj izvablja ven na prost, kot h pisanju. Na julijski seji nas je pa bodrila naša predsednica, Cilka Subel, češ naj vendar ena ali druga izmed nas prime za pero in kaj napiše. In takoj sem se odločila, da dam v javnost, kako se imamo.

Seje so v poletnih mesecih res bolj slabo obiskane, a so prav živahne in vesele. V juniju so imele rojstne dneve: Josephine Grlica in Mary Zavrl. Sta nas fino pogostile in smo se res dobro imele po seji.—Domov gredoč iz naše izletniške farme me je Zofija Colarič opomnila, če bom kaj napelka za julijsko sejo. Sprva se sploh nisem mogla domisliti, zakaj, potem se mi je pa posvetilo, da bo moj rojstni dan in sem ji bila hvaljena za njen opomin.—Lansko leto sva z Ančko Ažman skupaj obhajali, letos pa mi je rekla, zakaj jo nisem poklicala, da bi tudi ona kaj prinesla. No, pa ker nas ni bilo veliko, je kar moj prispevek zadostoval. Seveda smo bile deležne tudi tiste slavne "Happy birthday to you!"

Sklene smo imeti tudi malo izleta na sredo, 11. avgusta pri Josephine Zakrajšek na "vest sredo".

Na dan 10. julija smo imele

prav "gud tajm" na farmi SNPJ. Odbor se sicer mora oprostiti pred tistimi ženami, katere so od začetka, ali kakor bi rekla, bolj pri ta prvih "dajnale" ker so plăcale za njih "dinar" 25c ali "tu bic."

Ko smo jih opazovale, smo videli, da so ble nekam nezadovoljni. Res nismo nameravale delati kakega profita, pač pa pokriti le ta velike stroške. Ker pa so naše punce vedno pridne, je pa tudi odbor kar hitro "čenčal der majns." Stopile smo skupaj, glavna v obliki kot "fut bolarji" in smo kar na hitro ukrenile, da jim dajmo enkrat kar "for fri," saj tako vedno delamo za druge.

Vel, vse so ble prav vesele in so se res kar na mah oživele. "Lončale" so s takim appetitom, da so mi kar sline tekle. Misliš sem si, o ti prekvati moj želodeč, zakaj si tako natančen, da nečeš prebaviti kaj tako dobrega!—Tako rada bi se jim bila pridružila, pa kaj hočem ker so menda moji "olcers" večji, kot moje oči. Teta Rezka je napekla

ADAMIČEVA USTANOVA IN PROGRESIVNE SLOVENKE

(Nadaljevanje s 2. strani)

kovat in še manj zahteval, da bi vdova in otroci imetje enostavno "pošenkali" okrog.

No, sedaj pa pridemo na tisto kočljivo točko, o kateri je toliko pisal naš veliki Ivan Cankar, cigar apostol, oz. učenec lahko rečemo, da je bil pokojni Adamič—o polozaju pisatelja—umetnika v človeški družbi. Tu se pa znajdejo naši zgovorni prijatelji zadnjih tednov. Njih nazirane je nekam tako-le, čeravno tega ne povedo v brk: Če si slikar, pesnik, pisatelj, si itak bedak, nebodisigatretba, idealist, sploh izpriben človek, potepuh, ki sploh nimaš pričakovati za svoje delo počenega beliča! Strajaj, trpi, umri za lepe ideale, medtem, ko bomo mi "veliki duhovi" komodno pupcali in papcali in si kupičili zemeljske dobrane, za katere ti itak nisi imel smisla ker si le sanjaril. Mi sicer hočemo takih idealistov, da se bomo potem lahko čez leta šopirili s tvojim imenom in ti peli glorio. Seveda ne še takoj sedaj, potem malo kasneje, ko že ne bo duha

sluha o tebi in tvojih!

A v Ameriki, ki je itak neka posebna in čudežna dežela, ki vspričo intelektualne svobode (za razvoj in obstoj, katere baš sedaj bijejo odločilne bitke) se odkaže odličen prostor tudi tistim, ki niso povsem popularnih nazavor, in se pojavi žena L. Adamiča in meni, da je literarna zapuščina njenega moža, čeravno ni bila morda v obliki apartmanta hiš, delnic, trgovine, gostilne ali kaj drugega, zanje istega pomena in vrednosti in je torej ne more kar enostavno podariti. Seveda za literaturo in umetnino ni tako obsežen trg, kot za drugo imetje. Take stvari se kupujejo, hranijo in proučujejo zgodlj po velikih univerzah in muzejih in to zgodlj, ako je pisatelj, pesnik, državnik, slikar, itd. res velik in važen, ne drugače. In večina teh velikih ustanov obstaja in vrši svoja velika proučevalna in raziskovalna dela zgodlj iz daril in takozvanih "endowment" skladov. In vsa znamenja kažejo, da će bo hotelo ameriško ljudstvo nadaljevati z vsemi temi velikimi in važnimi prožekti, da bo moralno iste samo v čimdalje večji meri podpreti.

Ni vsak narod tako srečen, da bi dal svetu tako odličnega sina, kot je bil naš Adamič in tudi ni vsakemu narodu dana prilika ovekovečiti svoje ime, svojo bitnost in kulturnost v učnih dvoranah slavne Princeton univerze na takoj lep način.—Samo misel, da so študirali v tej ustanovi nekateri izmed mož, ki so podpisali ameriško izjavo neodvisnosti, samo misel, da se je tod učil, graduiral in bil pozneje ne

STIŠKI TLAČAN

Povest iz druge polovice XVI. stoletja

Spisal

IVAN ZOREC

(Nadaljevanje)

"Lehko, lehko, pa rajši vidijo, da se drugi peklijo zanje," pomača sosed.

"In od vsega, kar si pridobiš, hočejo imeti delež—Kaj so nopravili ono leto? Gomilar, saj veste, na Gomilah izpodorje pisker starega denarja. Kar ti primaha tale naš opat. Gomilar mu mora prepustiti polovico vsega tistega denarja, drugo polovico pa prodati za slepo ceno, češ, kar je iz-

**CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179**

DOMESTIC HELP**SOBARICA**

in splošna hišna opravila; kuha; za 2 odrašla in mladoletnega otroka. Ima svojo sobo in televizijo. Rogers Park 1-0560 ali CHeapeake 3-3528. V slučaju, da ni odgovora, pokličite Randolph 6-6125.

BABY CARE—Near north. Reliable woman. References.

MOhawk 4-2258.

**COOKING, GENERAL HOUSE-
WORK**—3 adults, 5 days a week. Go. no Saturdays or Sundays. Good Salary.

ROgers Park 1-3731.

GOSPODINJA

Za oskrbo dveh dečkov, starih 6 in 8 let. Avtomatični priporočki; da bi ostala preko noči. Ima lepo sobo. Prosta po nedeljah. Zahteva se priporočila. RAvenswood 8-9845 ali UPTown 8-7783.

REAL ESTATE**A HOME OF YOUR
CHOICE**\$9,500 to \$25,000
L. Kavanagh, GARden 2-1106

HOMEWOOD — IMMEDIATE OCUPANCY. \$16,900. By owner. '51 brick and stone ranch, 2 bedrooms, master 25' wardrobe closets, thermopane picture windows, other rooms equally spacious. Youngstown kitchen; disposal; attached 2 car garage. Best location, country view. 1763 Rockwell.

HOMewood 2555W.

BLUE ISLAND—7 room, 2 story frame, new gas furnace, tile kitchen, many fine features. See to appreciate.

Call FULTON 5-1529.
Sunday 10 to 5.

WEST OF ELMHURST—For sale by owner. 3 acre estate: large ranch home; full basement; loads of fruit trees, chickens; all for \$16,900 or best offer. Possession. Owner leaving state. \$3,000 will handle.

TERrace 4-2873.

MIDLOTHIAN—5 room, frame Cape Cod on 1/2 acre. Venetian blinds, carpeted; 2 1/2 car garage, fruit trees, berries, garden. Many extras, \$15,200.

FULTON 5-8412.

ATTRACTIVE 3 bedroom Ranch. Aluminum combination windows, awnings, gas heat, tile kitchen and bath, 1 1/2 car garage, \$21,000. 1907 S. Mayfair Ave., Westchester, Ill.

FILLMORE 3-6941.

LAKE ZURICH Beautiful 3 bedroom, 7 room, Cape Cod. Oil hot water heat, full basement, also 4 room modern smaller house, stable, chicken houses, dog kennel on 12 rolling acres, 1/4 mile north of Quintens Road.

Owner Lake Zurich 6872.

DEERFIELD — BANNOCK BRUN AREA—\$19,500. Immediate possession. 5 room brick ranch, 1 1/2 car brick garage, 15x25 living room, knotty pine wall, 7 foot stove fireplace, ceramic tile bath, forced air gas heat, 23x46 patio, 100x200 ft. fully landscaped lot on paved road, low taxes.

DEerfield 1831 J.

"Zdaj ne smeš, precej pojedeš drenovka in se odpira voza! Kričica je to, pa je!"

"Zaradi lovske pravde in lovske krivde same se nam ne kaže bosti s samostanom,"nekateri odpeljujejo; "tlaka, desetina in davki nas tiščijo dosti huje. Komur lovska žilica nagaja, lovi-greh in sitnosti je le, če te spa-zijo!"

"Se nikdar se nisem spovedoval tegi greha!" se nekdo haja. "Jelen ali srna, zajec, jazvec ali kdor mi že mezga in grizlja po njivi, prav gotovo ne najde več poti v samostansko kuhinjo."

"Hojo, zakurimo tudi meni-hom!" vpije Krajčan, ki je rad nastavljal pasti in tanke in ki je zato že večkrat čutil drenovko samostanskega biriča. "Njim gresta molitev in post, nam pa lovska pravda, če ne, se pa udu-riamo zano!"

podoral, je prav za prav samostanska last, ker je ležalo v meški zemljji."

"Denar je bil brez tržne veljave," ve Trlep, "nihče se ne bi bil opomogel z njim; opat pa ima ve-selje s takimi starinami in je za-zanje Gomilarju dal dva repa živine. Tudi Gomilar je vesel dobre kupčije. Le pojrite, vprašajte ga, potrdi vam!"

"Gospaska res misli, da mora tlačana dreti," povzema jezičen sosed. "Ali res mora graščak, oblastnik postati vsak, ki se je rodil iz graščaka, oblastnika? Zakaj si ne bi graščak z lastnimi rokami služil kruha, zakaj njegova hči ne bi smela v zakon s komerkoli? In zakaj se menihi ne bi res sami peklili na njivah, zakaj bi jim vkupek moral vlačiti vse le tlačan?"

"Zakaj? Zakaj?" poskakuje Krajčan. "Ker poklekamo predneje in ker se jim zob ne upamo pokazati!"

"Najbolj pošteno delo je kmečko delo," se Repnik spet oglaša. "Tudi gospod naorje in seje sam, nihče naj si ne lasti oblasti, ki mu je ljudstvo ni dalo samo."

"Dobro si povedal, brate," hvali Hrvat. "Ljudstvo je več ka-kor gospoda. Ljudstvo je vir vse moči, je vladar, je domovina, je mir in je vojna!"

Trlep je ves čas skoraj bolj poslušal, ko govoril. Kar je slišal mu ni bilo vse prav všeč. Tlačani se vnenjamaj brez večjega preudarka; tudi tale hrvaški mož je nekoliko preprazno zgovoren.

"Kako je po grajskih gospo-ščinah, ste slišali," je potem odločno rekel, da bi drugam zare-dal besedo; "zato zahvalimo Bo-ga, da smo samostanski, če svoji biti ne smemo!"

"Že, že," odnehuje mož iz zgo-vornega krdela, "saj ne rečem; prav bi pa vendar bilo, če bi nam menihi vrnili lovsko pravdo."

"Da bi človek smel z njiv po-diti divjad in jo lovit vsaj na svojem," primika še drug.

Chicago, III.

BUSINESS OPPORTUNITY

LOOK! BEST BUY — GROCERY AND MEAT MARKET. Well es-tablished trade, nice living quar-ters, 3 rooms rear—selling due to illness. See to appreciate.

Yards 7-5414.

WANTED TO RENT

GENERAL HOUSEWORK — 5 1/2 room home. No cooking. Stay. children. \$30. References re-quired.

Highland Park 2-8295, Collect.

RESPONSIBLE COUPLE — 2 school-aged children, 6 and 9 years, need 2 bedroom heated un-furnished, 5-6 room apartment. Good location N. W. Moderate rental.

BERKshire 7-9774.

3 REFINED ADULTS — 5 room house or 1st floor apartment, 2 bedrooms. W. of Western, or suburbs. Rent to \$100. By Sep-tember 1-5.

REliance 5-7474.

3 RESPONSIBLE E M P L O Y E D ADULTS, pet dog, need 4-5 room, 2 bedroom heated, unfurnished apartment. N. W. preferred. Sat-urday, Sunday.

KEystone 9-6850.

RESEARCH doctor, wife, 2 little girls need 2 bedroom suburban house or apartment. Up to \$115. West or Southwest. Best loca-tion. Mr. Street.

NAtional 2-1668.

ga. A če vam vendarle duši kate-ro pravdo, stopite do opata Jane-za, saj si da dopovedati—"

"Zakaj ima vozo, zakaj biriča z drenovko?" se Krajčan upi-ra.

"Da si pokori butce, kakršen si ti!" mu deseti brat prestrže besedo in se oprime prejšnje misli: "Bodite složni, da boste močni! In lotite se gradov! Vse hudo je z gradu, še vere vam grajski hudoverniki ne pusti na miru.—Tistole žensko, o možje, sem pozna, ko je bila še mlada in zdrava ... glas se mu prelomi, solze ga oblijo. "Moji rajniki materi, ubogi in preganjani, je bila zvesta družica, skrbna pestunja meni, še pred rojstvom nesrečnemu ... Ne samostan—grad je onesrečil mater, mene in pestunj, tistole trpinky, ki so ji telesne in dušne

muke omračile um in pamet ... Jutri, o možje, se prav to utegne primeriti vaši ženi, vaši hčeri.—

Zdaj veste, po kom vam je uda-riti. Če ste složni in močni, uda-rite, močno udarite, sicer nikar!"

"Udarimo! Udarimo!" uporni-ki vro in dvigajo desnico za pri-sego. "Tako bodi—Amen ... Amen, trd ko kamen!"

VI.

Trlepov Janez se je tačas potu-lil blizu Stepičeve hiše. Srce mu je razbijalo, težko, zadihano je sopl, oči so mu božale Ančkinokence, noge so mu skoraj kle-cale pod težo velike ljubezni.

Oprezno je pristopil in rahlo,

tisto potrkal: "Ančka!"

Nič. Spi, ka-li? Oprl se je ob če-kan, stopil na prste in potrkal za

sposnanje močnejše: Ančka, ...!"

(Dalje prihodnjic)

ob blizu. (To je nekaj kar rabijo v S. D. slikah) Andy Turkman bo pa prinesel sliko, ki je tudi zelo drugačna od običajnih. To bo izza potovanja Turkmanovih in Zakrajškovičev po Meksiku zadnjo pomlad. Torej pridite vsaka in vse in pripeljite seboj vaše prijateljice. Seja se bo pričela točno ob 7.30 zvečer.

Torej na svidenje v sredo, 15. septembra 1954!

Cecilia Subel.

Smrt kosi . . .

Euclid, Ohio.—Seja kr. št. 3 je bila dobro obiskana. Najprej smo izkazale zadnjo čast umrli članici, Mary Bolko, ki je umrla v bolnišnici po dolgi bolezni dne 3. julija. Članice smo se lepo poslovile od nje in jo spremile na njeni zadnji poti na pokopališče. Spavaj mirno, draga Mary! Njeni sorodniki pa izkazamo naše globoko sožalje!

Umrla Mary in naša bolna članica Mary Walter sta se skupaj nahajali v bolnišnici. Mary Walter je odšla domov, kjer je še vedno pod zdravniško oskrbo. Dva tedna potem ji je nagloma umrl njen soprog. Tako tudi njej izrekamo naše globoke simpatije ob izgubi dragega soproga. Mary, le potolači se.

August Bolko je v spomin na drago soproga daroval v krožko-blago \$10 in Georgia Rup-nik nam je istotno darovala \$10.

Imamo tudi dve bolni članici, Frances Miskerich in Mary Segulin. Obema želimo hitrega in popolnega okrevanja.

Članice so prošene, da bi na prihodnjem sejo, to bo na sredo 1. septembra prinesle "Sales Stamps," ako jih ima še katera kaj za oddati, da jih prestejemo in odpodijemo naprej. Še enkrat: prinesite Sales Stamps!

Predsednica, Mary Kobal se je vsem članicam lepo zahvalila

PIKNIK

krožek št. 3 Prog. Slov.

v nedeljo, 5. sept.

na farmi S.N.P.J.

Chardon in Heath rd.

Igra Grabnar godba!

PRIDITE!

HIŠE NAPRODAJ

EAST 175th STREET

blizu transportacije. Hiša za eno družino, 5 sob; gorkota na plin. Klet pod vso hišo. Zimska okna in mreže; garaža za 2 avta. Cena \$9,500.

Za podrobnosti se obrnite na

KOVAC REALTY

960 East 185th St.—KE 1-5030

za lepo udeležbo pri pogrebu Mary Bolko. Ker ni bilo en te-de-nobenega slovenskega lista in niso članice vedeče, kdaj bo njen pogreb, (angleškem li-stu pa je bilo napačno poročano) zato so nekatere pogreb zamudi-le. Tukaj se vidi kako zelo potrebuje naš slovenski časopis! Podpirajmo ga torej z vsemi našimi močmi in sredstvi!

Seveda poleg tega imamo pa tudi malo zabave kot naprimer, na vsaki seji imamo prigrizek, kot naprimer, potico, krofe, pi-skote, vse doma spečeno. Tudi kavo in čaj—kar vse primejo vladarne radodarne članice, ko je njih god. Seveda govorimo in čeblijam do 12 ure in se razidemo ve-selega srca in si želimo—lahko noč in na veselo svidenje! Tudi izlet priredimo vsako leto, kot na primer na Delavskih praznik, se bomo peljale s posebnim busom v Milwaukee, včasih tudi v La Salle, itd. Koliko zabave in veselja imamo je nepopisno—me stajajo se pomešamo z mladino, se šalimo in prepevamo, da je kaj. Nič oholosti in prezirjanja od strani bolje stojecih žena in mladi-đine do članic, ki jim ni bila sreča, ča mila, da bi se povzpel do imo-vine. Organizacija krožkov P. S. ne igra nobene politične uloge, pač pa nam je vsem pri sreči bla-gor naše rodne grude, kakor tu-di blagor naše nove domovine, podne grude naših otrok.

Bodite pozdravljeni, drage čla-nice ter rojakinje, ki še niste k nam pristopile, storite to kmalu. Še živ spominjam besed naše umrle članice Alic ko mi je v Milwaukee (bile smo na izletu leta nazaj) to le povedala: "Ako bi imel pet hčerk, vsem bi prigovarjal, naj pristope, storite to kmalu, kajti so vedno doma.

Progresivne imamo tudi svoje Prvake avgusta bodo napravile balincarske skupine v Chicagi. Izlet v Waukegan, Ill., kjer se bodo udeležile tekme. Mnogo sreče, drage članice!